

18.1.1 Keramiek in bakgradaties

Keramiek 📖 is klei die op een temperatuur van meer dan 1.200 graden gebakken is. Het is altijd waterdicht.

De oudste keramische producten zijn ongeveer 8.000 jaar geleden gemaakt en zijn gevonden in China: het terracottaleger met ca. 10.000 beelden tussen 0,5 en 1,8 meter groot.

Er zijn drie bakgradaties:

poreus aardewerk 📖 900-1.150 °C .,

steengoed 📖 1.200-1.400 ° C. waarbij het **versintert** en **daardoor**

ondoordringbaar wordt en porselein 📖 1.400-1.700° C. waarbij het geheel

verglaast.

Bij hogere baktemperaturen wordt het materiaal telkens harder, en de klank hoger (bij antikken).

Keramos = gebakken aarde

Terracotta (📖 Italiaans: aarde gebakken) is poreus, ongeglazuurd aardewerk van roodbakkende klei. Het wordt gebruikt voor bloempotten en goedkoop servies. Alluviale klei 📖, aangevoerd door zeewater en rivieren kan maar rond de 1.000°C verdragen, en wordt gebruikt voor **baksteen, dakpannen en bloempotten**.

Biscuit 📖 is klei die slechts eenmaal zonder glazuur is gebakken. Meestal is dit een halffabricaat: het wordt beschilderd met glazuur en daarna nogmaals (bij hogere temperatuur) gebakken.

Het is natuurlijk ook een gebak(ken koek(je)).

Aardewerk 📖 is gebakken klei, zachter en minder duurzaam dan porselein, maar veel makkelijker en goedkoper te maken. Door de poreusheid moet het geglazuurd te worden om praktisch bruikbaar te zijn.

De 26.000 jaar oude Moravische vindplaats Dolni Vestonice telt meer dan 6.750 gebrande fragmenten uit klei.

Het vroegst gedateerde **aardewerk** uit de Jomoncultuur in Japan is van 10.700 BC. (Bij de Amoer in Siberië vond men stukken van 13.000 jaar oud).

Faience 📖 is een type aardewerk dat met een ondoorzichtige witte laag geglazuurd is om het op Chinees porselein te laten lijken. De klei wordt soms met kalk of mergel gemengd.

Chamotte 📖 is gebakken klei die wordt fijn gemalen tot meel of korrels (tot 2 cm en meer).

Dit schervenmeel wordt toegevoegd aan klei om krimp te verminderen (tegels,...) en vooral in **vuurvaste chamottesteen** 📖 gebruikt.

Chamotte 📖 zou een verbastering zijn van het Italiaanse 'scarmotti', gebrande scherven.